

ALERTA

A TOTS ELS GRUPS ECOLOGISTES CATALANS

ACERINOX HA ENVENINAT RADIOACTIVAMENT LA BIOSFERA

Una altra vegada la indústria nuclear i els organismes públics encarregats de vetllar per la seguretat de les persones han amagat informació a la població. Una altra vegada la indústria nuclear ha enverinat radioactivament la biosfera i les persones. Els fets saltaven a la premsa el passat 13 de juny: la factoria Acerinox havia fos xatarra que contenia alguna (o algunes) font(s) radioactiva(es) de cessi-137.

Que havia fet que els esdeveniments es fessin públics?. Vegem la relació dels fets. El dia 9 de juny l'estació de mesura de la radioactivitat de Monte Ceneri informava d'un increment anormal de la radioactivitat de l'aire a la regió de Tessin (Suïssa), iniciat el dia 1 de juny, retornant a la normalitat el dia 5. Un sol producte radioactiu artificial s'havia detectat: el cessi-137. Organismes oficials de vigilància indicaven que s'havien mesurat valors entre 100 i 1000 vegades superiors als normals a la zona sud-est de França. També organismes independents de vigilància, com la CRII-Rad, també informaven d'augment anormal de radioactivitat ambiental registrats a diverses estacions de mesura (a la Vancluse i al Drôme). Ningú a Europa s'explicava d'on procedia la contaminació radioactiva.

El dia 2 de juny, els responsables d'Acerinox descobrien que la seva instal·lació de Los Barrios (Algeciras) estava contaminada: la zona irradiada es localitzava al nivell del forn núm. 1. Paradoxalment, aquest forn va continuar funcionant fins el dia 9, dia en que la direcció de la fàbrica va decidir informar al Consejo de Seguridad Nuclear, el qual no va comunicar res als organismes internacionals i europeus fins el 12 de juny, tot manifestant que a Palomares s'havien detectat nivells 100 vegades superiors als normals. La informació donada a la població i als treballadors de la factoria va ser: ni el territori espanyol s'ha contaminat ni els treballadors han sofert cap exposició. Els responsables d'Acerinox van negar de bon principi tota relació entre 'l'incident' a la seva factoria i els nivells de radioactivitat mesurats a Europa.

Davant la irresponsabilitat manifesta tant dels industrials relacionats amb la indústria nuclear com dels organismes públics encarregats de la seguretat nuclear la Comissió de Recerca i d'Informació Independents sobre la Radioactivitat (CRII-Rad, amb seu a Valence, França) decideix a mitjans de juny comprovar si es certa la pista espanyola de l'origen de la radioactivitat i si es veritat l'absència de contaminació. Per això entra en contacte amb el grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear de Barcelona i s'inicia un treball de recollida de mostres a diferents indrets per part de militants d'organitzacions ecologistes. Així les mostres de les rodalies de la planta d'Acerinox (recollides a 2, 5 i 8 km a l'est del punt emissor) varen ser enviades al laboratori de la CRII-Rad.

Els resultats: la radioactivitat no havia pas romàs retinguda als filtres de depuració dels fums del forn sinó que es podia mesurar ben clarament fins a 8 km de distància. Amb l'ajut de detectors de radioactivitat es localitzaren cendres radioactives procedents dels forns d'Acerinox (dins de la factoria i a 30 metres de l'entrada de la planta d'inertització de residus tòxics a Palos de la Frontera, Huelva), que analitzats per espectrometria gamma donaren nivells de contaminació per Cessi compresos entre 650.000 i 9.000.000 Bq/kg (el Bq o Becquerel és la unitat de mesura de la radioactivitat i equival a una desintegració per segon). Quedava ben palès que les cendres del forn número 1 d'Acerinox han de ser considerades com residus radioactius i, per tant, han de ser condicionades i embolcallades degudament per a ser emmagatzemades en un dipòsit de residus radioactius que asseguri el seu aïllament del medi durant centenars d'anys.

Les emissions de Cessi-137 han enverinat radioactivament el medi ambient almenys a dos llocs: la planta d'Acerinox i la planta d'inertització. També la població local i els treballadors han pogut ser exposats a la radiació emesa pel Cessi-137 (per inhalació del Cessi-137 present a l'aire, contaminació externa per deposició del Cessi-137 sobre la pell i/o els cabells, per ingestió d'aliments contaminats i/o per irradiació externa a partir de deposicions sobre el sòl, d'estructures contaminades, acumulacions de cendres i/o ferralla).

És urgent prendre mesures de control i de descontaminació i cercar tots els llocs que hagin pogut ser destinataris de les cendres d'Acerinox; controlar sistemàticament l'interior de les instal·lacions, els seus entorns i les vies de comunicació emprades pels carregaments de ferralla i de cendres; cal cercar tots els productes que hagin pogut ser elaborats a partir de materials fosos per Acerinox (el període de semidesintegració del Cessi-137 és de 30 anys: això vol dir que cal esperar 30 anys perquè la radioactivitat es redueixi a la meitat, 60 a una quarta part, 300 anys per reduir-la un factor 1000). Cal fer públiques totes les anàlisis efectuades pels organismes oficials (el Consejo de Seguridad Nuclear, la xarxa de Protecció Civil, etc.), tant de les cendres i la ferralla com dels aliments que hagin pogut ser contaminats.

És imperatiu procedir a una anàlisi crítica dels esdeveniments per determinar tota mena de responsabilitats en la que hagin pogut incórrer totes les parts actores: els subministradors de la ferralla que contenia una o moltes (?) fonts de Cessi-137, els que les varen transportar a la planta d'Acerinox, els responsables de la factoria on es varen fondre, els que transportaren les cendres als abocadors i/o a les plantes d'inertització, els organismes de vigilància (Consejo de Seguridad Nuclear, Protección Civil, . . .). De moment les dades resultants de les anàlisis efectuades en els laboratoris de la CRII-Rad resten a disposició de les autoritats judicials espanyoles.

La opinió pública del país resta a la espera de que li contestin preguntes com ara: d'on venien les fonts de Cessi-137 ?. De quin país, de quina empresa ?. Quina era la seva activitat ?. Quins disfuncionaments van fer possible que anessin a parar a un forn de fosa de xatarra ?. Perquè els carregaments van continuar entrant a la planta entre els dies 25 de maig i 1 de juny ?. Perquè es va tardar 7 dies abans d'avisar a les autoritats ?. Perquè el forn núm. 1 va continuar funcionant quan ja s'havia constatat que era l'origen de la contaminació ?.

És evident que l'absència d'informació i el no haver pres mesures de prevenció ha fet possible la dispersió de la radioactivitat a l'exterior de la factoria, al llarg de les rutes de transport i ha fet augmentar inútilment l'exposició dels treballadors, dels conductors dels vehicles de transport i del públic en general. Com és habitual a l'estat espanyol ningú ha dimitit ni ningú n'ha assumit les responsabilitats derivades. També és un fet habitual en la indústria nuclear.

Una vegada més cal dir NUCLEAR ? NO, GRÀCIES !

Josep Puig i Boix
Dr. enginyer industrial

Davant d'aquests fets tan greus, el GCTPFNN fa una crida a tots els grups ecologistes del país perquè s'adrecin al 'Consejo de Seguridad Nuclear' exigint faci públiques totes les mesures de radioactivitat que ha fet fins avui.

Podeu adreçar les cartes a:

Consejo de Seguridad Nuclear
A la atención del Sr. Juan Manuel Kindelan, Presidente
Justo Dorado 11
28040 Madrid

Si us plau, envieu-nos còpies de les cartes adreçades al CSN a:

GCTPFNN, Apartat de Correus 10095, 08080 Barcelona (si són en paper)

o per e-mail a: gctpfnn@energiasostenible.org (si són en suport digital)